

ନାଚ ଶ୍ୟାମା, ନାଚ ଦଶଭୁଜା

ବହୁକାଳ ପରେ ଆଜି ହୋଇଛି ପୂର୍ଣ୍ଣ ତୁମ ପୂଜା ।

ଦୃଢ଼ପଦେ ନାଚ ଆଜି ମୁକ୍ତକେଶେ ଉଲ୍ଲାସ ବିହ୍ୱଳେ;

ଉତ୍ସବର ଗୌରବରେ ଚଉପାଶେ ତୁମ ଲାଗି ଜଳେ

ଅନିର୍ବାଣ ଚିତା

ସଗହଶେ ବିଜେ କର ମେଦିନୀରେ ଆଗୋ ନିଃଶଙ୍କିତା ।

ଆଜି ଧରାତଳେ

ମୃତ୍ୟୁ- ମହାନାଟକର ଅଭିନୟ ହୁଏ କୋଳାହେଳେ,

ତପ୍ତ ରୁଧିରର ବନ୍ୟା ପ୍ଲାବିଅଛି ସପ୍ତ ମହାଦେଶ,

ରାଗପଥେ ମୁର୍ଦ୍ଧାରର ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଦୀର୍ଘ ଓ ଅଶେଷ;

କବନ୍ଧ କରୁଛି ନୃତ୍ୟ; ଗୁପ୍ତକଣ୍ଠେ ଅଜସ୍ର ସଂଗୀତ;

ଶୃଗାଳର ଆସ୍ଥାଳନ: ' ବିଶ୍ୱଜୟୀ, ମୁହିଁ ଜୟଜିତ । '

ହତ୍ୟା ଓ ମତ୍ତକ

(ବିନାଶର ଅନ୍ତଃପୁରେ ପରିଣିତା ନାୟିକା ନାୟକ)

ରହିଛନ୍ତି ଯୁଗାନ୍ତବାସର

ଶୁଶାନ୍ନର ପଲଙ୍କରେ ବିଞ୍ଚିଦେଇ ପୁଷ୍ପ କଙ୍କାଳର!

ସର୍ବ ଉପଚାରେ ଆଜି ଅର୍ଘ୍ୟ ବଢ଼ା-

ହେ ଖଡ଼୍ଗଧାରୀଣୀ,

ଅବତରି ଆସ ଶ୍ୟାମା, ମୃତ୍ୟୁମନ୍ଦି, ନୃମୁଣ୍ଡମାଳିନୀ ।

ହେ ଶିଳ୍ପୀ, ଏ କି କଳ ଅପସନ୍ଦ କଥା!

ମୃତ୍ତିକାରେ କିଆଁ ତୁମେ ଗଢ଼ୁଥିଲ ମଣିଷର ମଥା?

ଏ ଯୁଗର ଶ୍ୟାମା ପାଇଁ ଲୋଡ଼ା

ନୁହେଁ ଆଉ କାଳ୍ପନିକ ଅଳଙ୍କ ସେ ନୃମୁଣ୍ଡର ତୋଡ଼ା ।

ମାୟାପଟ ଚିରି ବଂଧୁ ଆପିଦିଅ ବିରାଟ ସତ୍ୟକୁ

ତୁଟି ଯାଉ ସବୁ ମୋହ, ଦେଖୁ ଥରେ ଦୁନିଆର ଚକ୍ଷୁ

ଆପଣାର ସଭ୍ୟ ସମାଜକୁ

ଜନତା-କବନ୍ଧ ଲହୁ ଶୋଷି ଶୋଷି ପିଉଛି କିଭଳି

ତୃପ୍ତ ଉଲଗ୍ନ ଢାଙ୍କୁଣୀ, ଶତଧାରେ ସଦ୍ୟ କଣ୍ଠଭରି;

ତେବେ ବି ତା ମେଣ୍ଟୁନି ପିପାସା-

କାଳରୂପୀ ଏ ସମାଜ ତୋଳିଅଛି ନୀତି ସର୍ବନାଶା ।

ପଥେ ପଥେ ଅନିର୍ବାର ଭୟଙ୍କର ହତ୍ୟା ଅଭିଯାନ,
ଚାଲେ ଟେକି ମୃତ୍ୟୁର ନିଶାଣ ।
କୋଟି କୋଟି ନର ଶିର ଅକାତରେ ହୁଏ ବଳିଦାନ,
ତହିଁରେ ମେଣ୍ଟିବ ଯେଣୁ ଜଣଙ୍କର ବୃଥା ଅଭିମାନ!
ବିନାଶର ପଥେ ତା'ର ଯାତ୍ରା ଏ ଯେ ଅମଙ୍ଗଳମୟ
ରୋକିବାକୁ ହେବ ତାକୁ
ନୋହିଲେଟି ନାଶ ଯିବ ମହା!

ତେଣୁ ଆହେ ଶିଳ୍ପକାର, ଜନନେତ୍ରେ ସତ୍ୟ ଦିଅ ଫେଡ଼ି
ଚଉଦିଗେ ଘନରୋଳ ବାଜୁଅଛି ମରଣର ଭେରୀ
ତାଜା ଲହୁ, ସଦ୍ୟ ମାଂସ ଶ୍ୟାମ ପାଇଁ ସାଜ ଉପଚାର;
ମଣିଷର ସଦ୍ୟ ଶିରେ ଗୁଳିଦିଅ ଶ୍ୟାମ ଲାଗି ହାର ।
ଶିର ଆଉ ରକ୍ତ ପାଇଁ ପଡ଼ିଅଛି ଚୌଦିଗ ଢାକରା;
ଆବୃତ ତମିସ୍ର ମଧ୍ୟେ କାନ୍ଦେ ଶିଶୁ, ଯାତ୍ରୀ ଦିଗହରା,

ଆହେ ଶିଳ୍ପୀ, ଦିଗଦ୍ରଷ୍ଟା କହ କହ ଶିବର ସନ୍ଧାନ!
କେସନେ ରୋଧୁକୁ କହ ରକ୍ତପତ୍ନୀ ଦିଗନ୍ତ ପ୍ଲାବନ ।
କେସନେ ତୁଟାଇ ବ୍ୟାପ୍ତ ଅନ୍ଧାରର ଦୃଷ୍ଟ ମେଘନାଦ
ଏକ ଆନ, ଦେଶ ଦେଶ, ଜାତି ଧର୍ମ ବାଦ ବିସମ୍ବାଦ
ଗଢ଼ିବାର ହେବ ଏଥୁ ପ୍ରେମଦୀପ୍ତ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର
ଉଜ୍ଜାର ସେ ମନ୍ତ୍ର ବାରେ, ହେବା ଆଗୁଁ ଏ ବିଶ୍ୱ ଛବିର ।

କାବ୍ୟକୃତି - ଉବାଚ

କାଳୀ ପୂଜା

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

(ଶଂଖ-୨ୟ ବର୍ଷ-୫ମ ସଂଖ୍ୟା-୧୯୪୭)

www.jataayu.org